

98.

Η ΚΩΣΤΑΙΝΑ.

Δὲ φταίγεις, μαύρη Κώσταινα, δὲ φταίς ἐσὶ καϊμένη,
Μόν' φταίγει ἡ σκύλλα ἢ πεθερὰ, ποῦ σοῦπε γιὰ νὰ στρώσης;
— «Στρώσε νυφοῦλα μ' ἔσὶν ὄντᾳ, στρώσε καὶ τὸ κρεβάτι,
Γιατὶ θὰ νάρτη ὁ Κωσταντῆς νὰ σὲ γλυκοφιλήσῃ.»
Βαροῦν τ' ἀσήμια στὰ βυζιά, καὶ τὰ κομπιά ἔστα στήθη,
Καὶ τότε τὸν κατάλαβε πῶς ἦταν ὁ Ζαβέρης.
Βίνει καὶ σκούζει τρεῖς βολαῖς, ὅσον κι' ἂν ἤμπορούσε·
— «Τ' ἔκαμες, σκύλλα πεθερὰ, τοῦ Κωσταντῆ τοῦ υἱοῦ σου!»

99.

Η ΑΝΔΡΕΙΑ ΕΡΩΜΕΝΗ,

Τώρα Μαῖᾶ, τώρα δροσιά, τὴν ἄνοιξι κι' ἀηδόνια·
Βγήκαν οἱ Βλάχοι ἔστα βουνά, βγήκαν τὰ παλλικάρια,
Νὰ βγῆ κι' ὁ ἄνθρωπος βούλεται ἔσ τζὴ Κλεφτουριάς τὴ στράτα.
Νύχτα σελλώνει τ' ἄλογο, νύχτα τὸ καλλιγόνει,
Βάνει ἀσημένια πέταλα, καρφιά μαλαμματένια,
Βάνει καὶ τὰ σκαλόλουρα μὲ τὸ φιλι πλεμμένα.
Κ' ἡ νιὰ ποῦ τὸν ἀγάπουνε, κ' ἡ νιὰ ποῦ τὸν θέλει,
Κρατεῖ κερὶ καὶ φέγγει του, ποτήρι καὶ κερνή τον,
Κι' ὅσα ποτήρια τὸν κερνή, τόσαις φοραῖς τοῦ λέγει·
— «Πάρε μ', ἀφέντη, πάρεμε κ' ἐμένα ὅπου παγαίνεις,
Νὰ μαγερεύω νὰ δειπνᾷς, νὰ στρώνω, νὰ ξεστρώνω,
Νὰ σὲ κερνάγω βασιλεῖα, ῥῆγα νὰ σὲ κοιμίζω!»
— «Κεῖ ποῦ παγαίνω, λυγερῆ, κορίτζια δὲν παγαίνου,ν,
Ἐκ' εἶναι λόκωνε φωλειαῖς, καὶ συντυχιὰ θεριῶνε,
Πᾶνε λιουτάρια Ἄρματωλοὶ, καὶ Κλέφταις ἀντρειωμένοι!»

— «Πάρε μ', ἀφέντη, πάρε με κ' ἐμένα ὅπου 'παγαίνεις'
Δόμου πιστόλα Ἀρματωλοῦ, καὶ Κλέφτου καρποφύλλι,
'Στὸ πλάγι σου νὰ πολεμῶ, 'στὸν ἰσχιο σου ν' ἀδειάζω!»

— «Κεὶ ποῦ παγαίνω λυγερή, κορίττιστα δὲν 'παγαίνουν,
Πᾶνε λεβένταις 'ξακουστοὶ ποῦ τὰ σπαθιά τραβοῦνε.»

— «Γιὰ 'ντόσεμε 'στὰ τζάμικα, βάλλε μ' ἀντρίκια βουχα,
Δόμου κ' ἕνα γοργάλογο μὲ σέλλα χρυσομένη,
Κι' ἂ δὲν τραβίξω 'σὺν ἐσὲ, στείλεμε πάλε 'πίσω!»

— «Κόρη, μὴν κλαῖς, κι' ἂ θούλεσαι, σὲ πέρνω μετ' ἐμένα,
Κι' ἂς περπατήσωμε μαζὺ σὲ χιόνια καὶ σὲ πάγους.»

100.

Ο ΝΙΚΟΤΖΑΡΑΣ.

Ὁ Νικοτσάρας πολεμάει μὲ τρία βιλαέτια,
Τῆ Ζίχνα, καὶ τὸ Χάντακα, τὸ ἔρημο τὸ Πράβι.
Τρεῖς 'μέραις κάνει πόλεμο, τρεῖς 'μέραις καὶ τρεῖς νύχταις,
Χωρὶς ψωμί, χωρὶς νερὸ, χωρὶς ὕπνο 'στὸ 'μάτι.
Χιόν' ἔτρωγαν, χιόν' ἔπιναν, καὶ τῆ φωτιά 'βαστοῦσαν.
Τὰ παλλικάρια 'φώναξε, τὰ παλλικάρια κράζει·
— «Ποῦστενε, παλλικάρια μου 'λίγα κι' ἀντρειωμένα!
Σίδερο βάλτε 'στὴν καρδιά, καὶ χάλκωμα 'στὰ στήθη,
Τὶ πόλεμος μᾶς καρτερεῖ μὲ τὰ σκυλλιά τοῦς Τούρκους,
Κι' ἂν τοῦς βροντήσωμε γερά, τὸ 'πήραμε τὸ Πράβι.»
Τὸ δρόμο 'πῆρχν σύνταχκ, κ' ἐφτάσαν 'στὸ γιοφύρι·
Ὁ Νίκος μὲ τὸ δαμασκι τὴν ἄλυσσ τοῦ κόφτει·
Φεύγουν οἱ Τούρκοι 'σὺν τραγιά, 'πίσω τὸ Πράβι ἀφίγουν.

101.

Ο ΚΑΠΕΤΑΜΠΑΠΠΑΣ.

Ἔσεῖς πουλιὰ τοῦ Γραβανοῦ, κι' ἀηδόνια τοῦ Μετζόβου,
Ἐσεῖς καλὰ τὸν ἔξερετεν αὐτὸν τὸν Παππᾶ Θύμιο,
Πούταν μικρὸς ἴστα γράμματα, μικρὸς ἴστα πινακίδια,
Καὶ τώρα στὰ γράμματα ἐβγήκε πρωτοκλέφτης.
Ὅλα τὰ κάστρα πάτησε, κι' ὅλα τὰ Μοναστήρια,
Καὶ τοῦ Βαρλάμη τὸ καστρί δὲ ἔμπορευε νὰ πατήσῃ,
Γ' ἦταν ἕψηλά σὲ μάρμαρα, ἕψηλά σ' ἓνα λιθίρι.
Τὸ Γούμενον ἐφώναξε, τὸ Γούμενον φωνάζει·

— «Κατέβη κάτου, Γούμενε, νὰ μᾶς ξεμολογήσης,
Γιατὶ ἔχομεν ἓναν ἄρρωστο βαρυνὰ γιὰ νὰ πεθάνῃ! »
Πέρνει λαμπάδα ὁ Γούμενος, βάνει καὶ πετραχήλι
Καὶ καταβαίνει ἴστην Αὐλή γιὰ νὰ ξεμολογήσῃ.

— «Πολλὰ τὰ ἔτη, Γούμενε! — «καλῶς τὰ παλλικάρια! »
— «Βγάλτα τὰ βᾶσα, Γούμενε, ἐγάλε τὸ πετραχήλι,
Γιατὶ ἴστη στράτζ σου βαροῦν, λόγκο θὰ νὰ περνάσης.
Πιστάγκωνα τὸν ἔδεσαν κι' ἀπ' τὴν αὐλή τὸν βγάζουν·
Τέσσαροι πᾶνε ἀπ' ὀμπροστά, καὶ τέσσαροι ἀπὸ πίσω.

102.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΥΛΠΕΤΡΑ.

Ποῖδς θε ν' ἀκούσῃ κλάμματα, δάκρυα καὶ μυρολόγια;
Μυρολογίεται μιὰ κυρά, τοῦ Κύλπετρα ἡ γυναίκα.
Ἐάν περδικοῦλα κάθεται, καὶ ἔάν παππὶ μαδίζεται,
Ἐάν τοῦ κοράκιου τὸ φτερὸ εἶφει τὴ φορεσιά της.

Ἐπὶ παραθύρι ἀνέβηκε, τὰ πέλαγ' ἀγναντεύει,
βλέπει βαρκούλαις κ' ἔρχονται, κατὰ κί' ἀρμενίζαν.

— «Βαρκούλαις ποῦ διαβαίνονται, κατὰ ποῦ περνᾶτε,
Μὴν ἴδετε τὸν Πέτρο μου, τὸν τζοβαίρικό μου; »

— «Ἐψὲς ἀργὰ τὸν εἶδαμε, τὸν ἔπρναν στοῦ Βεζύρη,
τὸν ἔπρνανε δεμένονε ἐγγὺ μπουλουκπασσάδες. »

Βεζύρης τὸν ἐξέταζε, καὶ πάλε τὸν ἔεταζει·

— «Πέσμου νὰ ζήσης, Κύλπετρα, μολόγα μου τὸ εἶδου,
Νὰ σοῦ χαρίσω τὴ ζωὴν ἐσὲ καὶ τῶν παιδιῶ σου. »

— «Σὰ μοῦ χαρίζης τὴν ζωὴ, σοῦ ἠμολογᾶω τὸ εἶός μου·

Δώδεκα μούλαις ἴφρτωσα ἀσῆμι καὶ λογάρι.

Κι' ἀρίθμητα διαμαντικά, ζαφύρια καὶ ρουμπίνια. »

Πρώτῃ σπαθιά ποῦ τᾶδωσε τοῦ ἔπηρε τὸ κεφάλι.

103.

Ἡ Αἰχμαλωσία.

Ἐρχώμαστ' ἀπ' ἀνατολῆ, σὲ μιά χρυσὴ γαλιότα·
Πέντε Πασσάδαις εἶχαμε, π' ὠμορφα τραγουδοῦσαν,
Κ' εἶχαμε σκλάβους ὠμορφους ἑστὰ σίδερα δεμένους,
ἑστὰ σίδερα, ἑσταῖς ἀλυσσασαῖς, καὶ ἑσταῖς θαρραῖς καδίναις.

Ὁ σκλάβος ἀναστέναξεν ἀπ' τῆς καρδιάς τὰ φύλλα·

Δίνει κ' ἄλλον ἄνα στεναγμὸν, κ' ἐστάθηκ' ἡ γαλιότα.

— «Ἄν ἦναι ἀπὸ τοὺς ναύταις μου, ἀνάθεμά τους ὅλους,

Κ' ἂν ἦναι ἀπὸ τοὺς σκλάβους μου, νὰ τὸν ἐλευτερώσω!

Σκλάβε πεινᾶς, σκλάβε διψᾶς, σκλάβε μου ρούχα θέλεις; »

— «Μήτε πεινῶ, μήτε διψῶ, μήτε καὶ ρούχα θέλω.

Ἐθυμῆθηκα τῇ μάνα μου, τῇ δόλια μου γυναίκα,

Ποῦμονα δυὸ μέρων γαμπρὸς δώδεκα χρόνους σκλάβος.»
— «Σκλάβο μου, γὰ τραγουδήσας γὰ νὰ σ' ἐλευθερώσω»
— «Πόσαις φοραῖς τραγουδήσα κ' ἐλευθεριὰ δὲν εἶδα!
Μ' ἂν ἦναι γὰ τὴ λευθεριὰ νὰ ματατραγουδήσω.
Φέρτε μου τὸ λαγοῦτο μου μὲ τ' ἀσημένια τέλια,
Νὰ τραγουδήσω καὶ νὰ πῶ γὰ τῆς σκλαβιάς τὰ πάθη!
Δώδεκα χρόνους ἕκαμα ἴστης Μπαρμπαριάς τὸν ἄμμο,
Κ' ἐννιά καρυαῖς ἐφύτρεψα ἴστης φυλακῆς τὴν πόρτα,
Κι' ἀπὸ τὰ ἐννιά καρπῶφαγα, κ' ἐλευθεριὰ δὲν εἶδα!
Ἄν ἔγης μάννα καὶ παιδιὰ, Πασσᾶ ἑλευθερώσέ με!

104.

Ο ΙΑΝΝΟΣ.

Τρεῖς Τούρκοι, τρεῖς Ἰαννίτζαροι, κ' οἱ τρεῖς μου τζελεπίδες,
Οἱ τρεῖς τὸ Ἰάννο γόρευαν, κ' οἱ τρεῖς τὸ Ἰάννο θέλουν.
Τὸ Ἰάννο δὲ μ'ποροῦν νὰ βροῦν, βρέσκουνε τὴν Καλή του,
Ὅπ' ὤπλενε τὰ χέρια της σ' ὀλόχρυσο λεγένι·
— «Μιωρὴ κρουστάλα τοῦ γυαλοῦ, καὶ πάχνη τοῦ χειμῶνα,
Μιωρὴ, τὸ ποῦν' τὸ ἄντρα σου, τὸ ποῦναι τὸ καλό σου;»
— «Θιαμαίνομαι, λογιζομαι γὰ πίνε ἄντρα ποῦ λέτε,
Ποῦ γῶ δὲν ἐπαντρεύτηκα, καὶ σαστικὸ δὲν ἔχω.»
Τὸ λόγο δὲν ἀπώσωσε, τὸ λόγο δὲν ἀπῶπε,
Νάτος κι' ὁ Ἰάννος πῶρχεται ἴστο κάμπο καβαλλάρης·
Σπιθοβολοῦν τὰ πέταλα, κι' ὁ μαῦρος χλημιτράγει,
Τάμορφα στήθια τῆς Καλῆς ὄσαν τὸ πουλί πετοῦσι.
— «Γειάσας χαρά σας, Μπέηδες, καλοὶ μου Τσελεπίδες,
Θέτε φαγί, θέτε πιοτὸ, θέτε ἕψηλὸ τραγουδί;»

— Μεις γιὰ φαγι δὲν ἤρταμε, κι' ἀλλ' οὔτε γιὰ τραγοῦδι,
ἰά! ποῦ φερμάνι σῶχομε, βασιλικὸ φερμάνι,
Ἢ σκοτομένο ἢ ζωντανὸ ἴστην Πόλι νὰ σὲ πᾶμε,
ἴστην Πόλι νὰ σὲ φέρωμι, ἴστην πόρτα τοῦ Σουλτάνου.
— Ἄν τι κακὸ τῶκαμα ἔγῳ, ἴστην Πόλι νὰ μὲ πᾶτε ;
Ἐγὼ κακὸ δὲν ἔκαμα, κανένα δὲ φοβοῦμαι.
Παιδιά μου, σταματήσετε νὰ γίνουμε χαζίρι !
Τραβιέται δυὸ πατήματα, καὶ σέρνει τὸ σπαθί του·
Χύνεται ἴσιν τῆ ἀστραπῆ, τοὺς τρεῖς τοὺς πετζοκάβει.

105.

ΤΟ ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΟΝ.

Ὁ Κωσταντῖνος ὁ μικρὸς, κι' Ἀλέξης ὁ μεγάλος,
Καὶ τὸ μικρὸ Βλασόπουλον ἀντάμα τρῶν καὶ πίνουν.
Κ' ἐκεῖ ποῦ τρῶν καὶ πίνουνε, καὶ συχνοχαιρετιῶνται,
Φωνὴ τοὺς ἤρτ' ἀπ' οὐρανοῦς, κι' ἀπ' Ἀρχαγγέλου στόμα·
— Ἐσεῖς τρῶτε καὶ πίνετε, κ' οἱ Τούρκοι σᾶς κουρσεύουν·
Ἰῆραν τ' Ἀλέξη δυὸ παιδιὰ, τοῦ Κωσταντᾶ τῆ μάνα,
Ἰῆραν καὶ τοῦ Βλασόπουλου τὴν ὁμορφὴ ἀδερφή του. »
Ὅσο νὰ στρώσῃ ὁ Κωσταντᾶς, νὰ σαλιθώσῃ Ἀλέξης,
Τὸ ἄξιον τὸ Βλασόπουλο ἀπὸν ἴστην σέλλα βρέθη.
Τοῦ παραγγέλνει ὁ Κωσταντᾶς, τοῦ παραγγέλνει Ἀλέξης·
— Ἄν ἦναι χίλιοι σκότιοι σ' αὐτοὺς, κι' ἂν ἦναι δυὸ χιλιάδες,
Κι' ἂν ἦν καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρες, γύρισε, μίλησέ μας ! »
Ἰψηλὴ βραχοῦλ' ἀνέβαινε, κάθετα τοὺς μετράει·
Μετράει τοὺς Τούρκους καὶ μετράει, καὶ μετρημοὺς δὲν εἶχαν,
Καὶ πάλι τοὺς μετρημοὺς, κ' ἦταν ἐννιά χιλιάδες.

Νὰ 'πάγη 'πίσω 'ντρέπεται, νὰ 'πάγη ἀμπρός φοβάται,
Κάνει σταυρὸ 'σὰ Χριστιανὸς, καὶ μέσα 'σ' αὐτοὺς 'μπαίνει.
— «Βόηθα μου, εὐχὴ τῆς μάνας μου, τοῦ δόλιου τοῦ κυριοῦ μου,
Κ' εὐχὴ τοῦ πρώτου μ' ἀδερφοῦ, τοῦς Τούρκους νὰ κερδέσω!»
'Στ' ἄμπα του στραταῖς ἄνοιξε, 'στ' αὔγα του μονοπάτια,
Καὶ 'στὸν καλὸν τὸ γυρισμὸ δὲν εἶχ' ἑ ἄλλους νὰ κόψη.
Μόνε δυὸ ἀδέρφια 'γκαρδιακά, καὶ πολυαγαπημένα
'Πίσω τὸν καρτεροῦσανε 'σ' ἓνα στενὸ σωκάκι·
Δυὸ τουφεκιάς τῶδῶκανε μέσα στὰ σωθικά του·
Ἡ μιὰ τὸν πέρνει 'στὴν καρδιά, κ' ἡ ἄλλη 'στὰ πλεμόνια.
— «Τρέξε, καυμένε Κωσταντᾶ, καὶ σὺ, ἀδερφέ μου Ἀλέξη,
Ποῦ μ' ἀδικοσκοτώσανε 'σ' ἓνα στενὸ σωκάκι·
Μῶδῶκανε δυὸ τουφεκιάς μέσα 'στὰ σωθικά μου·
Ἡ μιὰ μ' ἐπῆρε 'στὴν καρδιά, κ' ἡ ἄλλη 'στὰ πλεμόνια!»

106.

Η ΧΗΡΑ.

Βάνουν φωτιά 'στὸν Καπασσᾶ, καὶ καίγουν τ' ἀργαστήρια,
Πέρνουνε γρόσια καὶ φλωρὶλᾶ, πέρνουν καὶ μαχμουντιέδες,
Πέρνουνε μανάδες μὲ παιδιὰ, καὶ πεθεραῖς μὲ νύφαις,
'Πῆρανε καὶ μιὰ νιόνυφη πέντε 'μερῶν νυφοῦλα,
Ποῦχε τὰ 'νύχια κόκκινα, καὶ τὰ μαλλιᾶτης τάλι.
Πῆραν τὴν, καὶ τὴν πάσαν πισκέσι τοῦ Βεζύρι.
— «Ποῦ πᾶς, Λενίτζα μ', μοναχῆ, τώρα τὸ βράδυ βράδυ;»
— «Παγαίνω γιὰ νὰ γκρεμιστῶ, παγαίνω νὰ πεθάνω,
Τὶ μῶκοψαν τὸν ἄντρα μου, μέσα 'στὴν ἀγκυλιά μου,
Κι' ἐγιώμισαν τὸν κόρφο μου ὄχι τὸ αἷμα τοῦ καλοῦ μου.»
Ἐπῆραν τὸ κεφάλι του, 'στὴν Πόλι τὸ παγαίνου,
'Βγήκαν ἀρχόντοι τὸ τηροῦν, κυράδες τὸ θιαμναίνου.

107.

ΘΑΝΑΤΟΣ

ΚΑΠΕΤΑΝ ΓΛΗΓΟΡΗ ΛΙΑΚΑΤΑ.

Χρυσός αέτος τριγύριζεν ὡς ὄχ τὸ Μισολόγγι·
Ἔρωτ' ἴσθην τάπια τοῦ Μακρῆ, ἴσθην τάπια τοῦ Δεσπότη·
— «Μὴν εἶδατε τὸ Λιάκατα, τὸν Καπετὰν Γληγόρη;»
— «Σύρε, πουλί μ', ἴσ' Ἀντολικὸ καὶ κύτταξε τριγύρου,
Κι' ἀγνάντεψε πρὸς τὸν Τουλιμᾶ, κι' ἀντίκρυ ἀπὸ τὸν Πόρο·
Ἐκεὶ θὰ ἴδῃς ἄσπρα κορμιά καὶ κόκκαλα ἴστον ἄμμο,
Κι' ἂν ἤμπορέσης διάλεξε τὸν Καπετὰν Γληγόρη!»

108.

ΠΩΣ ΕΞΥΠΝΟΥΝ ΟΙ ΚΛΕΦΤΑΙ.

Θέλω νὰ πάρω ἀνήφορο, νὰ πάρω καὶ βαχούλα,
Ἐρίσκω κλαράκι φουντωτὸ, καὶ ριζιμνὴ λιθάρι.
Κ' ἐκεὶ γερνῶ νὰ κοιμηθῶ, τὰ μάτια νὰ σφαλίσω,
Κι' ἀκούω μιᾶς πέρδικας λαλιὰ, μιᾶς πέρδικας ἀντάρα.
Ἐυπνῶ καὶ τὴν ἴψηλωρωτῶ, καὶ τὴν ἴψηλωρωτάγῳ·
— «Τὸ τ' ἔχεις περδικούλα μου, καὶ κλαῖς, κι' ἀναστενάξεις;»
— «Μὲ κυνηγᾶει ἕνας ἀητὸς τῆ μαύρη νὰ μὲ φάγῃ».
— «Κάλλιο νὰ φάῃ τὰ νύχια του, τὰ κλαδοπόδαρά του,
Παρά νὰ φάῃ τὴν περδικα, τέτοια γλυκοφωνοῦσα,
Ποῦ κελαῖδει κάθε πουργὸ, τὸ λέει καὶ κάθε βράδυ,
Κράζει τὰ λάφια ἴσθ' ἄλουπια ἴσθ' ἀλούπια, ἴσθ' ἀλούπια,
Ἐυπνάει πουργὸ τῆ λεβεντιά σὺντας γλυκοκοιμάται!

109.

Ἀλληγορία.

Πέρα κει ἔσ' τὸν Ὀλυμπο,
Ἐκεί ἔσ' τὰ κοντοῦλατα,
Ἐκεί θύονταν γεράλαφος,
Ὡς οὐλοῦν κλαῖν' τὰ μάτια του,
Χύνουν δάκρυα κόκκινα,
Κόκκινα καὶ πράσινα,
Κι' οὐλοῦν καταγάλαζα·
Ζάρκαδος ἐπέριναγε,
Στέκει καὶ τὸν ῥώταγε·
— «Τ' ἔχεις, βρέ γεράλαφε,
Κι' οὐλοῦν κλαῖν' τὰ μάτια σου,
Χύνουν δάκρυα κόκκινα,
Κόκκινα καὶ πράσινα,
Κι' οὐλοῦν καταγάλαζα; »
— « Ἦσαν Τοῦρκοι τὸ χωριὸν,
ἔχουν καὶ λαγωνικά,
Ἐβδομήντα δυὸ σκυλλιά. »
— « Ἐὶ τὰ πέρνω ἔσ' τὸ κοντὸ,
Καὶ τὰ ῥίχνω ἔσ' τὰ νησιά,
Ἐσ' τὰ νησιά ἔσ' τὰ πέλαγα!
Ἦσαν μὲ τὸ δειλινὸν,
Ἦσαν τὸ ζάρκαδο,
Κ' Ἦσαν μὲ τὸ θάμπωμα,
Ἦσαν τὸ γεράλαφο.

110.

Η ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ.

Ποιὸς εἶδε ψάρι σὲ θουνό, κ' ἐλάφι σὲ λιμάνι,
Ποιὸς εἶδε κόρη ἀνύπανδρη ἔς τὰ Κλέφτικα ἄντυμένη;
Δώδεκα χρόνους ἔκαμεν ἄρματωλὸς καὶ Κλέφτης,
Κάνεις δὲν τὴν ἐλόγιαζε, κανένας δὲν τὴν εἶδε.
Μιὰ κυριακὴ, καὶ μιὰ λαμπρὴ, μιὰ πύσημην ἡμέρα,
Ἐβγήκαν τὰ Κλεφτόπουλα νὰ ρίξουν τὸ λιθάρι·
Κ' ἡ κόρη ἀπὸ τὸ πῆδημα, καὶ ἀπ' τὴν πολλὴ τῆ ζώση,
Ἐκόπη τὸ θελίκι της, κ' ἐφάνη τὸ βυζίτης,
Κι' ἄλλοι τὸ λένε μάλαμα, κι' ἄλλοι τὸ λέν' ἀσῆμι,
— «Παιδιά δὲν εἶναι μάλαμα, παιδιὰ δὲν εἶν' ἀσῆμι,
Μόν εἶν' τῆς κόρης τὸ βυζί, ποῦ λάμπει ἄσ' λογάρι.»

111.

Ο ΛΣΗΜΗΣ ΚΑΙ Η ΚΟΡΗ

Τὸ μάθεταν τί γίνηκε μέσα ἄστο Δελθινάκι;
Μιὰ θυγατέρα τοῦ Παππᾶ, κόρη τοῦ Παππᾶ Γιώργη,
Ἐντόθηκε, ἀρματώθηκε ἄστην Ἐκκλησιὰ νὰ πάγη·
Λαμποκοπάει τὸ φέσι της, καὶ τὰ σγουρὰ μαλλιά της
ἔχουν ἀράδαις τὰ φλωριά, κι' ἀράδαις τὰ κοσάρια.
Κι' Ἀσήμησ τὴν ἀγνάντεψε, κι' Ἀσήμησ τὴ γναντεύει,
Ἰάησε καὶ τὴν ἄκαρτέρεσε ἄστης Ἐκκλησιᾶς τὴν πόρτα.
— «Κόρη μ', γιὰ δόσμου φιλῆμα, δόσμου καὶ μαῦρα μάτια»
— «Ἀπὲρ' Ἀσήμη, πέρναγε, καθὼς περνοῦσες πρῶτα ἐν»

112.

ΟΙ ΣΟΥΛΙΩΤΑΙ

Ἐπρασινήσαν τὰ βουνά κ' ἐλάλησαν οἱ κοῦκοι,
Κι' ὁ Ἀλέξης δὲν ἐφάνηκε νὰ 'ἔγῃ πρὸς τὸ Ζαγόρι,
Νὰ μάση Τούρκου, ὀμπροστὰ, Ῥωμαίους ἀπὸ 'πίσω·
Μόν' τὸν Κασήμη 'ς τὸ πλευρὸ κρυφά τὸν κουβεντιάζει
— «Σύρε, Κασήμη, 'ς τὰ σπήτια μου 'ς τὰ ἔρημα Σαράγια,
Κι' ἂν σὰ ρωτήση ἡ μάνα μου, κι' ἡ δόλια ἡ ἀδερφή μου,
Νὰ πῆς πάγω 'ς τὰ Γιάννενα μέσα 'ς τὸ μπεζεστένι,
Νὰ μάσω Σουλιωτόπουλα νὰ 'ἔγῃ πρὸς τὸ Ζαγόρι.»
Τρία μπαϊράκια ν ἔστησε 'ς τὴν βάρχη 'στὴν Τζιοδίλα,
Τὸνα 'ταν τοῦ Ταϊραγα, καὶ τ' ἄλλο τοῦ Κασήμη·
Τὸ τρίτο τὸ καλλήτερο ἦταν τοῦ Κυρ Ἀλέξη.

113.

Ο ΚΟΥΤΖΟΝΙΚΑΣ ΚΑΙ Ο ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ.

Τρία πουλάκια κάθονται 'ς τὸν Ἄϊ' Λεῖα 'ς τὴ βάρχη·
Τὸ 'να τηράει τὰ Ἰάννενα, τ' ἄλλο τὸ Κακοσοῦλι,
Τὸ τρίτο, τὸ καλλήτερο μυριολογάει καὶ λέγει·
«Ἀρβανιτιά μαζώχθηκε, πάγει 'ς τὸ Κακοσοῦλι.
Τρία μπαϊράκια 'κίνησαν, τὰ τρι' ἀράδ' ἀράδα·
Τὸ 'να 'ταν τοῦ Μουχτάρπασα, τ' ἄλλο τοῦ Μιτσομπόπου,
Τὸ τρίτον, τὸ καλλήτερον, ἦταν τοῦ Σελιχτάρη.»
Μιὰ παπαδιά τ' ἀγνάντεψεν ἀπὸ ψηλὴν βραχούλα·
— «Ποῦ 'στε, παιδιὰ τοῦ Μπότσαρη, παιδιὰ τοῦ Κουτσουνίκα;

Ἀρβανιτιὰ μᾶς ἴπλάκωσε, θέλει νὰ μᾶς σκλαβώσῃ,
Ἐ τὸ Τεπαλένι νὰ μᾶς πᾶῃ, ν' ἀλλάξωμε τὴν πίστι. »
Ὁ Κουτσονίκας χολίαξεν ἀπὸ τὸν Ἀραβίκον.
— « Μὴν τὸ φοβάσαι, παπαδιά! ἴστο νοῦ σου μὴν τὸ βάνης!
Τώρα νὰ ἰδῆς τὸν πόλεμον, τὰ Κλέφτικα τουφέκια,
Πῶς πολεμοῦν ἡ κλεφτουριά, κ' αὐτ' οἱ Κακοσουλιώτες! »
Τὸ λόγον δὲν ἀπόσωσε, τὴ συντυχιά δὲν εἶπε,
Νὰ ἰδῆς τοὺς Τούρκους κ' ἔφυγαν πεζοῦρα καὶ καβάλλα·
Ἄλλοι ἔφυγαν, κ' ἄλλοι ἔλεγαν· « Πασσᾶ μ', ἀνάθεμά σε!
Μέγα κακὸ μᾶς ἤφερες τοῦτο τὸ καλοκαίρι·
Ἐχάλασες τόση Τουρκιά, σπαίδικαις κι' Ἀρβανίταις! »
Κι' ὁ Μπότσαρης ἐφώναξε μὲ τὸ σπαθὶ ἴστο τὸ χέρι,
« Ἐλα πασσᾶ! τί κάκισες, καὶ φεύγεις μὲ μεντίλι;
Γύρισ' ἐδῶ, ἴστο τὸν τόπον μας, ἴστο τὴν ἔρημην τὴν Κιάφαν,
Ἐδῶ νὰ στήσῃς τὸ θρονί, νὰ γένῃς καὶ Σουλτάνος. »

114.

Η ΔΕΣΠΩ.

— « Ἄχὸς βαρὺς ἀκούεται, πολλὰ τουφέκια πέφτουν.
Μήνα σὲ γάμο ρίχνονται; μήνα σὲ χαροκόπι;
— « Οὐδὲ σὲ γάμον ρίχνονται, κι' οὐδὲ σὲ χαροκόπι.
Ἡ Δέσπω κάνει πόλεμον μὲ νύφαις καὶ μ' ἀγγόνια.
Ἀρβανιτιὰ τὴν ἴπλάκωσε ἴστο τοῦ Δημουλά τὸν πύργον.
— « Γεώργαινα, ῥῆξε τ' ἄρματα· δὲν εἶν' ἐδῶ τὸ Σοῦλι,
Ἐδῶ ἴσαι σκλάβαν τοῦ Πασσᾶ, σκλάβαν τῶν Ἀρβανίτων.
— « Τὸ Σοῦλι κι' ἂν προσκύνῃς, κι' ἂν τούρκεψεν ἡ Κιάφα,
Ἡ Δέσπ' ἀφένταις Διάπιδαις δὲν ἔκαμε, δὲν κάνει. »

Δαυλί 'σ τὴ χέριν ἄρπαξε, κόραις καὶ νύφαις κράζει·
—«Σκλάβαις Τουρκῶν μὴ ζήσωμε· παιδιά μου ἀγκαλιστῆτε!»
Χίλια φουσέκια ἦταν ἐκεῖ, καὶ αὐτὴ φωτιά τοὺς βάνει,
Καὶ τὰ φουσέκια ἀνάψανε καὶ ὅλαις φωτιά γενήκαν.

415.

Ο ΤΣΑΒΕΛΛΑΣ.

Ἐφώναξε μιὰ παπκαδιά μέσ' ἀπ' τὸν Ἀβαρικό·
—«Ποῦ 'ρε τοῦ Λάμπρου τὰ παιδιά, ποῦ 'ρεν' οἱ Μπότσαρζιοι ;
Πολλὴ μαυρίλλα 'πλάκωσε, πεζοῦρα καὶ καθάλλα.
Δὲν εἶναι μιὰ, δὲν εἶναι δυό, δὲν εἶναι τρεῖς καὶ πέντε,
Εἶναι χιλιάδες δικοχτῶ, χιλιάδες Ἀρβανίταις.»
—«Ἄς ἔρτουν οἱ παληότουρκοι, τίποτε δὲ μᾶς κάνουν,
Ἄς ἔρτουν, νὰ ἴδουν πόλεμο, καὶ Σουλιωτῶν τουφέκια,
Τί πάει νὰ 'πῆ Λάμπρου σπαθί, καὶ Μπότσαρη τουφέκι,
Σουλιώτισσῶνε τσάκισμα, λαβωματιά τῆς Κάιδως !»
Ὁ πόλεμος ἀρχίνησε, καὶ ἀνάψαν τὰ τουφέκια,
Τοῦ Ζέρβα καὶ τοῦ Μπότσαρη ἐφώναξ' ὁ Τσαβέλλας·
—«Παυδιά 'ρτε ἡ ὥρα τοῦ σπαθιοῦ, καὶ ἄς πάψη τὸ τουφέκι.»
—«Δὲν εἶναι, λέγει ὁ Μπότζαρης, σπαθιοῦ καιρὸς ἀκόμα·
Παυδιά σταθῆτε 'στὸ κουντρί, βαστάτε τὸ λιθάρι,
Γιατ' εἶναι οἱ Τοῦρκοι ἀμέτρητοι, καὶ ὀλίγοι 'ναὶ οἱ Σουλιῶτες.»
—«Μωρὲς, τί σκιάζεστε, παιδιά,». Τζαβέλλας ματαλέει
Ἀκόμα τοὺς φυλάγομε τοὺς σκύλλους τῶν Ἀρβανίταις !»
Πιάνουν καὶ σπάνουν ὅλοι τους ταῖς θήκαις τῶν σπαθιῶν τους,
Βάνουν τοὺς Τοῦρκοις ἐμπροστὰ τοὺς βάνουν 'σάν κριάρια.
Βελλὴ Πρασὸς τοὺς φώναζε νὰ μὴ γυρνοῦν ταῖς πλάταις,

Κ' ἐκεῖνοι τ' ἀποκρίγονταν πετώοντας τὰ τουφέκια·
— «Δὲν εἶν' ἐδῶ τὸ Δέλβιγο, δὲν εἶναι τὸ Βιδίνι·
Εἶναι τὸ Σοῦλι τ' ἀκουστό, 'στὴν κόσμο 'ξακουσμένο!
Εἶναι τοῦ Λάμπρου τὸ σπαθὶ τὸ τουρκοματωμένο!
Πῶκαμε τὴν Ἀρβαντιὰ κι' ὅλη φορεῖ τὰ μαῦρα,
Κλαίγουν μανάδες γιὰ παιδιὰ, γυναῖκες γιὰ τοὺς ἀντραίς!»

116.

Ἡ ΤΣΑΒΕΛΛΕΝΑ.

Ἐνα πουλάκι κάθουνταν ἀπάνου 'στὸ γεφύρι,
Μυριολογοῦσε κ' ἔλεγε, τ' Ἀλῆ Πασσᾶ τοῦ λέγει·
— «Δὲν εἶν' ἐδῶ τὰ Ιάννινα νὰ φτιάσης σαρδιθάνια,
Δὲν εἶναι μήτε ἡ Πρέβεζα πῶκαμες παλιομέρι,
Μόν' εἶναι Σοῦλι 'ξακουστό, Σοῦλι τὸ 'ξακουσμένο,
Ποῦ πολεμοῦν μικρὰ παιδιὰ, γυναῖκες καὶ κορίτσα,
Ποῦ πολεμᾷ ἡ Τσαβέλλενα μὲ τὸ παιδί 'στὸν κόρφο,
'Στόνα τῆς χέρι τὸ σπαθὶ καὶ 'στ' ἄλλο τὸ τουφέκι,
Καὶ τὰ φουσέκια 'στὴν ποδιά, τὰ βόλια μὲς' ταῖς ζάβαις.

117.

Η ΑΠΗΣΤΙΑ ΤΟΥ ΔΕΛΒΙΝΟΥ.

Σύγνεφο μαύρο 'σκέπαζε τὸ Σούλι καὶ τὴν Κιάφα·
Ὀλημερίς ἐχιόνιζεν, ὀλονυχτὶς χιονίζει.
Ἀπ' τὸ Σουστράκι πρόβαινεν ἕνας λιγνὸς Δεβέντης
Ποῦ ἀπὸ τὰ Ἰάννενα πικρὰ, μαύρα μαντάτα φέρνει.
— «Τὰ παλλικάρια τὰ καλά τὰ χάνουν οἱ συντρόφοι!
Ἄκουστε Φώτου τὰ παιδιὰ, τοῦ Δράκου παλλικάρια,
Τὸ Δέλβινο τὸ ἀπιστο 'πρόδωκε τὰ παιδιὰ σας·
Γ' Ἀλῆ Πασά τοῦ τάφερε, τὰ ἐξ ἀράδα ἀράδα,
Κι' αὐτὸς τὰ τέσσαρά 'σφαξε, δυονῶν ζωὴ χαρίζει,
Τοῦ Δήμου Δράκου τὸν υἱὸ, κ' ἐν' ἀδερφὸ τοῦ Φώτου.»
Κ' ἐκεῖνοι καθὼς τ' ἄκουσαν, βαρυὰ τοὺς 'κακοφάνη'
— «Δέσποτα καὶ Πρωτοπαπᾶ, βάλλε τὸ πετραχῆλι,
Νὰ ψάλης τὰ μνημόσυνα τῶν ἐξ παλλικαριῶν μας!
Τὰ δυὸ, καθὼς τὰ τέσσαρα σφαιμμένα τὰ μετροῦμε·
Οὔτε κι' ὁ τύραννος ζωὴ τῶν Σουλιωτῶν χαρίζει,
Οὔτε Σουλιώτης, ζωντανὸς 'στὰ χέρια του λογιέται!

118.

ΑΛΩΣΙΣ ΜΠΕΡΑΤΙΟΥ.

Μαῦρο πουλὶ ν' ἐκάθουνταν 'στοῦ Μπερατιοῦ τὸ κάστρο,
Μυριολογοῦσε θλιθερά, κι' ἀνθρώπινα 'λαλοῦσε·
— «Σήκου, Πασσά μ', νὰ φύγουμε, νὰ πάμε 'στὸν Αὐλώνα.
Ἀληπασσᾶς μᾶς 'κλάκωσε μὲ δεκοχτῶ χιλιάδαι·
Φέρνει καὶ τὸν Ὁμέρπεην, φέρνει τον χασνατάρην
Γιὰ νὰ σὲ δώσῃ ζωντανὸν 'στὰ χέρια τοῦ Βεζύρη.
Ἔρχοντι καὶ τῶν Χριστιανῶν πολλὰ Καπιτανάτα,

Ὁ Ἴσκος ἀπ' τῆ Δούνισταν, ὁ υἱὸς τοῦ Γριβαγιώργου,
Τζόγκας ἀπ' τὸ Ξερόμερο, καὶ Γεώργης Βαρνακιώτης,
τοῦ Μπουκοβάλλα τὰ παιδιὰ μὲ τοὺς Σκυλλοδημαίους,
Ὁ Διάκος, μὲ τὸν Πανουργιά, κ' οἱ δυὸ Κοντοϊανναίσι.»
Ἐὰν ἀναψεν ὁ πόλεμος, κί ἀνάψαν τὰ τουφέκια,
Ἐπεσαν βάλια ἄσ' ἔροχη, κανόνια ἄσ' χαλάζι.
Οἱ κλέφταις ἐξεσπάθωσαν, κ' ἐπήδησαν ἄσ' τὸ κάστρο.
Τότες ἐβγήκε μιὰ φωνὴ ἄσ' μὲς ἀπὸ τὸν πύργο·
— «Παιδιὰ, γιατί σκοτώνεστε; σταθῆτε, παλλικάρια!
Τί τόσοσ ἀίμα χύνετε; ψυχᾶτε τὴν ἀντριά σας!
Γιὰ, τὰ κλειδιὰ σᾶς φέρνομε τοῦ ἄπαινεμένου κάστρου!»

119.

ΥΠΟΤΑΓΗ ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ.

Κοῦκκοι, νὰ μὴ λαλήσετε, πουλλά, νὰ βουβαθῆτε!
Καὶ σεῖς καϊμέν' Ἀρβανιτιά, πολὺ νὰ πικραθῆτε!
Τὸ Κάστρον ἐπροσκύνησε, κί αὐτήνη ἡ Χουμελιτζα'
Γαρδίκι δὲν ἄσ' προσκύνησε, δὲ θεὸ νὰ προσκυνῆση,
Μόνε γυρεῦει πόλεμο, νὰ πολεμήση θέλει.
Ὁ Ἀληπασᾶς ἄσ' τ' ἄκουσε, βαρυὰ, τοῦ ἄκακοφάνη·
Πιάνει καὶ γράφει μιὰ γραφὴ μὲ τὸ ἄσ' διοτου τὸ χέρι·
— «Σ' ἔσεν', Ἰουσοῦφη Κεχαγια, σ' ἔσεν' Ἰουσοῦφ Ἀράπη!
Καθὼς τὸ ἰδῆς τὸ γράμμα μου, καὶ ἰδῆς τὸ μπουϊουρδί μου,
Πιάσ' τὸ Δεμίρη ζωντανὸ, κί αὐτὸν καὶ τὰ παιδιὰ του,
Πιάσ' καὶ τὸ Μουσταφᾶ πασσᾶ μ' ἄσ' ἔλη τὴ γενεὰ του.»
— «Μετὰ χαρᾶς, ἀφέντη μου, κ' ἐγὼ νὰ σοῦ τοὺς φέρω!»

.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΑΔΗΠΑΣΣΑ.

Σουλτάν Μαχμούτῃς, ἔπρῳταξε σέφερι τοῦ Βεζύρι·
Κράζει τοὺς Βεζυράδαις του, τοὺς ἔκαμε χαζίρι,
Καὶ ἔπρῳταξέ τοὺς αὐστηρὰ νὰ πᾶνε νὰ τὸν κλείσουν,
Κι' ἂν δὲν τοῦ κάμου τίποτε, πίσω νὰ μὴ γυρίσουν.
Ἄλῃ Πασσᾶς ἄσαν τ' ἄκουσε βαρυὰ τοῦ ἄκαοφάνῃ·
Συλλογισμένοι στέκεται, καὶ τὸ κεφάλι πιάνει.
Μουχτάρ Πασσᾶ, Βελλῆ Πασσᾶ, τὰ δυὸ παιδιὰ του κράζει,
Μέσα ἔστων Παντοκράτορα κρυφὰ τὰ κουβεντιάζει,
— « Παιδιὰ μου βλέπετε καλά, καὶ πάρετε ἱπρέτι·
Ὁ Βασιλιᾶς μ' ὠργίστηκε, μὲ πῆρε σὲ χαζέπι »
— « Μπαμπὰ μας, χρεια μὴν ἔχεις· στάσου καλά, στοχάσου·
ἔχομε βιδὸν ἀμέτρητο γιὰ κάθε σιγουριά σου. »
— « Ἐγὼ ἔς τὸ βιδὸ δὲν πείθομαι, δὲν πείθομαι ἄσκέρι.
Ἡ ἐλπίδα μου μόν' στέκεται ἔστων Χριστιανῶν τὸ χέρι.
Αὐτοὶ ἂν ἀνδρείοι καὶ τολμηροὶ, πιστοὶ καὶ ῥωμαλεοὶ,
Γιατὶ μ' ἐμὲ ἐδειχτήκανε πάντα χόσμηκιάρεοι·
Κι' ἀκόμα χάλια πολεμοῦν ἔσ' Ἄγραφα καὶ ἔσ' τὸ Βάλτο,
Ποῦ ἂν ἐνωθοῦνε πέρνουνε καὶ κάστρα μὲ ῥεσάλτο.
Πρέπει λοιπὸν νὰ δώσωμε συγχώρεσι μεγάλη,
Κ' ἐλευθεριὰ μαζὺ μ' αὐτὴν, ὡς ἔκαμαν οἱ Γάλλοι·
Γιατὶ τὸ γένος τῶν Γραικῶν εἶναι καθὼς τῶν Γάλλων·
Ποῦ θέλει αὐτοὺς ἄ ὑποταγῇ, λάθος ἔχει μεγάλον.
Εἶδετέ τὸ παράδειγμα τῶν φοβερῶν Σουλιώτων,
Ὅχι μονάχα τῶν ἀνδρῶν, μὰ καὶ τῶν γυναικῶν των;
Θάνατον ἐπροτίμησαν αὐτοὶ παρὰ σκλαβία.
Μ' ὄλον ποῦ τοὺς ἐκάχμεν ἄρματα καὶ φλωρία ».

121.

ΠΤΩΣΙΣ ΣΟΥΛΙΟΥ.

Ἐνα πουλάκι ἔξέβαινε ἔπο μέσα ἔπὸ τὸ Σουλι,
Εἶχε θωλά τὰ μάτια του, καὶ μαῦρα τὰ φτερά του.
Παργιώτες τὸ βωτοῦσανε, Παργιώτες τὸ βωτοῦνε·
— «Πουλάκι ποῦθεν ἔρχεσαι, πουλάκι ποῦ παγαίνεις;»
— «Ἄπο τὸ Σουλιν ἔρχομαι, καὶ ἔστη Φραγκιά παγαίνω!»
— «Πουλάκι, ἔσπμας τίποτε, ἔσπμας καλὰ μαντάτα!»
— «Ἄχ! τί μαντάτα νὰ σὰς ἔπῳ! τί νὰ σὰς ἔμολογήσω!
Πῆραν τὸ Σουλι, πῆραν το, πῆραν τὸν Ἀβαρικο,
Πῆραν τὴν Κιάφα τὴν κακὴ, πῆρανε καὶ τὸ Κιοῦγκι,
Κ' ἐκάψαν τὸν Καλόγερο μὲ τέσσαρους ἔνομάτους.»

122.

Ο ΤΖΟΥΛΚΑΣ.

Ἐρία πουλάκια ἔκάθονταν ἔστον ἔπαχτο ἔστη βράχη,
Ἐῶνα τηράει τὴ Βόνιτζα, τ' ἄλλο τηράει τὸν κάμπο,
Τὸ τρίτο τὸ καλλήτερο μυριολογάει καὶ λέγει·
— «Φύσα, μαίστρα δροσερὲ, πουνέντε δροσισμένε,
Γιὰ νὰ δροσίσης τὰ παιδιὰ τοῦ Τζούλκα τ' ἀντρειωμένου,
Ποῦ πολεμάει κατάκαμπα μὲ δώδεκα χιλιάδαις.
Ἐρεῖς ἔμέραις εἶν' ποῦ μάχεται, τρεῖς νύχταις ἀγωνιέτχι,
Χωρὶς ψωμί, χωρὶς νερὸ, χωρὶς ἔπνο ἔπὸ μάτι,
Τόσο ποῦ κάνει τὰ κομπιὰ βόλια τοῦ τουφεκιῶ του»

«Τζούλια δὲ βγάνεις τὸ σπαθί, δὲ ρίχνεται γιορροῦσι ;»
Καὶ τὸ σπαθί του ἐτράβηξε, κ' ἐρίχτηκε γιορροῦσι.
Πέρνει τοὺς Τούρκους 'στὸ κοντό, 'σάν παρβάτα, 'σὰ γίδια,
Βάνει φωτιά καὶ 'στὰ χωριά, καὶ τὴν Τουρκιά σκορπίζει,
Κλαίγουνε μάναις γιὰ παιδιὰ, καὶ τὰ παιδιὰ γιὰ μάναις.»

123.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΚΛΕΦΤΟΥ.

Ἀητὸς 'ξεβγαίνει ἀπὸ τὴ γῆ, καίμένα εἰν' τὰ φτεράτου,
Κι' ἄλλος ἀητὸς τὸν ρώταγε, καὶ ἄλλος ἀητὸς τοῦ λέγει·
— «Γιὰ πέσμας, πέσμας, σταυραετὲ, τί κάνουν οἱ 'δικοί μας ;»
— «Εἶδες ἐμὲ τὸ σταυραετὸ πῶς εἶναι τὰ φτερά μου
Ἐτσ' εἰν' τῆς μάναις τὰ παιδιὰ, τῶν ἀδερφιῶν τ' ἀδέρφια,
Ἐτσ' εἰν' τῶν κακορροϊζικῶν τ' ἀγαπημένα αἰτέρια,
— «Γιὰ κάτζετε, σιγήσετε, νὰ ἰδοῦμε ποῖος μᾶς λείπει·
Μᾶς λείπει ὁ κάλλιός τοῦ σπητιοῦ, κι' ὁ πρωτονουικοκύρης,
Ποῦταν 'στὸ σπῆτι φλάμπουρο, 'στὴν Ἐκκλησιά φανάρι·
Τὸ φλάμπουρο 'τζακίστηκε, καὶ τὸ φανάρι ἐσβύστη·
Κρίμα σ' ἐκεῖνον πῶπεσε, κι' ἄλλοιὰ σ' ἐκειὸν π' ὠστάθη!»

Αἰωνία διαμαρτύρησις.

Τούτο τὸ καλοκαίρι, καὶ τὴν ἀνοιξί,
Μαύρα χαρτιά ν' ἐγράψαν, μαύρα γράμματα·
— «Ὅσοι κι' ἂν ἦσθε κλέφταις ἑστὰ ἕψηλά βουνά,
Ὅλοι νὰ κατεβῆτε ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο,
Κι' ὄλοι νὰ προσκυνῆσθε τὸν Ἀλλήκασσαν,
Ἐκατεβήκαν ὄλοι κ' ἐπρόσκυνησαν,
Μόνον δυο παλλικάρια δὲν ἔπροσκύνησαν.
Ἐπῆραν τὰ τουφέκια, τὰ λαμπρὰ σπαθιά,
Ἐστὸν Ὀλυμπ' ἀνεβαίνουν, κρᾶζουνε κλεφτιά.

Ο ΥΙΟΣ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ.

— «Τ' ἔχεις, καϊμένε Κόρακα, ποῦ σκούζεις καὶ φωνάζεις!
Μῆνα διψᾷς γιὰ αἱμάτα, μῆνα πεινάς γιὰ λέσια,
Γιὰ παρακάλει τὸ θεὸ ν' ἀνοίξῃ τὸ σεφέρι,
Νὰ φᾶς κεφάλια Τούρκικα, κεφάλια τῶν Πασσάδων,
Νὰ φᾶς τῆς χήρας τὸν υἱὸ π' ἄλλο ἀδερφὸ δὲν ἔχει.»
Πέντε κρατοῦν τὰ χέρια του, καὶ πέντε τὰ ποδάρια,
Κι' ἄλλοι πέντε τὸν ἔσφαξαν, τοῦ πέρνου τὸ κεφάλι.
